

POSTANOWIENIE

27 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa R.A. i M.A.
przeciwko Syndykowi masy upadłości Bank spółki akcyjnej w upadłości w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Syndyka masy upadłości Bank
spółki akcyjnej w upadłości w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 13 listopada 2024 r., V ACa 259/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący Syndyk masy upadłości Bank S.A. w upadłości w W. powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawnych, tj. art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 144 ust. 1 pr. upadł., art. 145 ust. 1 pr. upadł. i art. 1 ust. 1 pkt 1 pr. upadł., a także art. 1 ust. 1 pkt 1 pr. upadł., w kontekście kwalifikowania powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu jako sprawy o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości.

W celu uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) konieczne jest wykazanie, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07).

Wniosek nie pozwalał uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiła twierdzona przyczyna kasacyjna. W zakresie wątpliwości dotyczącej art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 144 ust. 1 pr. upadł., art. 145 ust. 1 pr. upadł. i art. 1 ust. 1 pkt 1 pr. upadł. należało wskazać, że Sąd Najwyższy odnosił się do podobnie zredagowanej przyczyny kasacyjnej np. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2025 r., I CSK 236/25, z dnia 29 maja 2025 r., I CSK 2721/24, z dnia 10 października 2025 r., I CSK 2656/24 i z dnia 29 grudnia 2025 r., I CSK 68/25, do których należało odesłać. Wątpliwość dotycząca art. 1 ust. 1 pkt 1 pr. upadł. nie została natomiast rozwinięta w motywach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co wykluczało przyjęcie, iżby skarżący wykazał powoływaną przyczynę kasacyjną. Marginesowo należało tylko zaznaczyć, że odnosiła się ona do „wierzytelności”, podczas gdy przedmiotem zaskarżonego wyroku nie było rozstrzygnięcie o żądaniu zasądzenia świadczenia, lecz ustalenia istnienia stosunku prawnego między stronami (art. 189 k.p.c.).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzcyk

(K.G.)

[SOP]